

Tuotantoympäristön puhtausnäytteenotto: *Listeria monocytogenes* / salmonella

Laboratoriossa otetaan puhtausnäytteitä tutkittavaksi maanantaista torstaihin klo 8–15.30

Näytteen mukana jätetään täytetty tutkimuslähete:

Listerianäytteen mikrobiologinen tutkimus / Salmonellanäytteen mikrobiologinen tutkimus.

Listeria- ja salmonellamääritysten tulokset raportoidaan pääsääntöisesti 1–1,5 viikon kuluessa näytteen jättämisestä.

Näytteen ottaminen

Laboratoriosta saa valmiit näytteenottovälineet. Puhtausnäytteet otetaan esim. harsotaitoksilla (esim. lattiakaivot), sienillä (tasaiset pinnat), vanupuikoilla (kohteet, joihin vaikea päästä) tai ns. Enviroswab-puikoilla. Suositeltavaa on sivellä koko kohde, mikäli se ei ole kovin laaja.

Jos näyte otetaan harsotaitoksella tai sienellä, ne on syytä kostuttaa, jos näytteenottokohde on selvästi kuiva. Steriiliä kostutusliuosta saa laboratoriosta.

Jos näyte otetaan vanupuikolla, steriili vanupuikko otetaan pakkauksesta ja kastetaan koeputkessa olevaan peptonisuolaliuokseen. Valutetaan ylimääräinen liuos takaisin nesteeseen painamalla vanutuppoa putken seinämää vasten. Näin kostutetulla vanutupolla sivellään näytteenottokohde. Kastetaan vanutuppo uudelleen liuokseen, ja sivellään kohde toiseen kertaan vaihtaen välillä sivelysuuntaa. Lopuksi vanupuikko katkaistaan putken reunaan hyväksi käyttäen niin, että vanupää jää putken sormien kosketuskohdan alapuolelta.

Enviroswab-puikolla näyte otetaan erillisen ohjeen mukaan (ks. seuraava sivu).

Jos samoista kohteista on saatava sekä listeria- että salmonellamääritykset, on molemmille mikrobeille oltava oma näytteensä/näytteenottopuikkonsa.

Näytteet merkitään juoksevalla numerolla ja kirjataan läheteeseen.

Näytteiden toimittaminen laboratorioon

Näytteet on toimitettava laboratorioon mahdollisimman pian näytteenoton jälkeen, mielellään samana päivänä ja ehdottomasti viimeistään näytteenottoa seuraavana päivänä. Näytteet on pidettävä viileässä ja valolta suojattuna säilytyksen ja kuljetuksen aikana.

TECRA[®] ENVIROSWAB[™] – näytteenotto sivelypuikolla

1. Poista turvasinetti sinisen kahvakorkin alalaidasta, mielellään jo ennen tuotanto-/näytteenottotiloihin siirtymistä.
2. Tartu kahvaan peukalostopparin takaa ja taita itseäsi kohden avataksesi puikon.
3. Vetäessäsi puikkoa ulos suojaputkesta paina pehmeää näytteenottopäätä hellästi putken laitaa vasten, jotta ylimääräinen neste puristuu putkeen. ÄLÄ KOSKETA näytteenottopäätä äläkä vartta.
4. Vedä sivelypuikko kokonaan ulos suojaputkesta pitäen tarkoin huolen, ettei se kosketa vielä mihinkään.
5. Sivele näytepintaa (suositus: 30 × 30 cm²) ENVIROSWAB[™] -puikolla vertikaalisin vedoin (ylös ja alas). Muista samalla kiertää ja selkeästi painaa puikkoa.
6. Sivele alue uudelleen horisontaalisin vedoin (vasemmalle ja oikealle) selkeästi painaen ja kiertäen puikkoa samalla.
7. Vie puikko takaisin suojaputken sisään ja sulje korkki. Puikko on tiiviisti sulkeutunut, kun kahvakorkki napsahtaa paikoilleen putken päähän.

On tärkeää, etteivät patogeenit pääse kuolemaan ennen määrittystä. Sen takia on suositeltavaa, että määrittys saadaan aloitetuksi 48 tunnin kuluessa näytteenotosta. Näyteputket tulee säilyttää viileässä näytteenotosta määrittymishetkeen asti.